

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Josefa Straky a Mgr. et Mgr. Karla Ulíka ve věci

žalobce: **Bc. M. H.**
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 10. 2023, č. j. 132684/2023/KUSK,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 10. 2023, č. j. 132684/2023/KUSK, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 300 Kč.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce požádal jménem svým a jménem svého nezletilého syna O. P. dne X Městský úřad Mělník (dále jen „MěÚ Mělník“ nebo „povinný subjekt“) o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 471/2022 Sb. (dále jen „informační zákon“). Konkrétně žádal následující informace:

- 1) *listinu nadepsanou „Psychologický pohovor“ a založenou na č. l. 1100 spisu MěÚ Mělník sp. zn. Om 0218/2012,*
- 2) *METADATA shora specifikované listiny ve smyslu § 2 písm. o), § 3 odst. 5 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, za použití § 3 odst. 1 písm. f) téhož zákona,*
- 3) *Původní počítačová data „P. O..docx“, obdržena dne 18. 6. 2020 19:02 na e-mailovou doménu @melnik.cz, na e-mailovou adresu z.linhartova@melnik.cz,*
- 4) *METADATA listiny nadepsané „Psychologický pohovor“ a založené na č. l. 2224 spisu Okresního soudu v Mělníku sp. zn. 42 P 502/2012, za použití § 2 písm. d) a § 3 odst. 3 téhož zákona,*
- 5) *„původní e-mailovou korespondenci v jiné relevantní formě (§ 3 odst. 3 informačního zákona)“ specifikovanou ve spisu MěÚ Mělník sp. zn. MUME-452/KAN/23/KAN/106, MUME-454/KAN/23/KAN/106 na straně 4 rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje č. j. 100686/2023/KUSK ze dne 31. 7. 2023.*

V žádosti uvedl, že požaduje osobní poskytnutí informací. Hodlá je užít pro účely trestního řízení a řízení o žalobě na ochranu osobnosti. Podle žalobce bývalá zaměstnankyně města Mělník Mgr. Zuzana Linhartová opatřila a město následně přechovávalo na č. l. 1100 spisu sp. zn. 0218/2012 padělanou veřejnou listinu (potvrzení klinického psychologa), která byla užita pro rozhodnutí soudu o omezení styku žalobce s jeho synem. Žalobce dále tvrdil, že povinné subjekty mají povinnost uchovávat dokumenty včetně metadat. Kdyby je povinný subjekt poskytl, mohly by vyjít najevo souvislosti, obsah a struktura dokumentu a jejich správa v průběhu času.

2. Povinný subjekt vydal dne 28. 8. 2023 rozhodnutí, kterým poskytnutí informací částečně odmítl. Konstatoval, že informace požadované pod body 1) a 5) budou žalobci poskytnuty nahlížením do spisu. Poskytnutí zbývajících informací povinný subjekt odmítl dle § 11b informačního zákona, neboť metadaty a původními počítačovými daty k souboru „P. O..docx“ nedisponuje a ani nemá povinnost takové informace dle zákona držet a uchovávat. Požadovaná informace pod bodem 4) je nadto uložena u jiného povinného subjektu – Okresního soudu v Mělníku.
3. Žalovaný rozhodnutím ze dne 20. 9. 2023 zrušil rozhodnutí povinného subjektu a věc mu vrátil k dalšímu řízení s tím, že pouhý odkaz na § 11b informačního zákona je nedostatečný. Z odůvodnění povinného subjektu nebylo zřejmé, zda dokumenty byly založeny do spisu v původní listinné podobě a byly vytvořeny jiným subjektem odlišným od povinného subjektu. Zřejmé nejsou ani další okolnosti objasňující neexistenci metadat k předmětným dokumentům. V případě bodu 3) se povinný subjekt nezabýval povahou dokumentu a skutečností, zdali k němu metadaty existují či existovala.
4. Povinný subjekt následně žádost obou žadatelů opět částečně odmítl rozhodnutím ze dne 6. 10. 2023, č. j. MUME-973/KAN/23/KAN106 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), a to podle § 11b ve spojení s § 15 odst. 1 informačního zákona. V odůvodnění rozhodnutí uvedl, že žalobce svými žádostmi vyjadřuje pocit, že byl jednáním povinného subjektu poškozen v rodinné záležitosti, ačkoli měl opakovaně možnost nahlédnout do spisu povinného subjektu sp. zn. Om 0218/2012 a s ním se seznámit. Tento spis požadované informace v listinné podobě obsahuje. Žádnými metadaty k listinné podobě žádaných informací povinný subjekt nedisponuje, mimo jiné z důvodu časového odstupu od vzniku

listinné podoby požadovaných informací. V ostatním zopakoval svou argumentaci z rozhodnutí ze dne 20. 9. 2023.

5. V odvolání žalobce poukázal na princip otevřenosti a transparentnosti veřejné správy, kterému odpovídá povinnost povinných subjektů poskytovat žadatelům všechny informace, které mají k dispozici. Citoval § 3 odst. 1 písm. f) zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o archivnictví“), podle kterého se *uchováváním dokumentů v digitální podobě rozumí rovněž zajištění věrohodnosti původu dokumentů, neporušitelnosti jejich obsahu a čitelnosti, tvorba a správa metadat náležejících k těmto dokumentům v souladu s tímto zákonem a připojení údajů prokazujících existenci dokumentu v čase. Tyto vlastnosti musí být zachovány do doby provedení výběru archiválií (odst. 5)*. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) argumentoval povinností povinného subjektu informace opět vytvořit, pokud zjistí, že je skutečně nemá (byly vymazány či odstraněny). Vyjádřil též pochybnosti o zajištění neporušitelnosti obsahu dokumentu v digitální podobě. Požadoval jeho opětovné doručení včetně metadat. Dále namítl, že k bodu 3) žádosti se povinný subjekt nezabýval povahou dokumentu a skutečností, zda v souvislosti s ním existují metadata. Ze spisu je zřejmé, že žalobce žádal poskytnutí konkrétních informací vztahujících se ke spisu evidovanému u povinného subjektu pod sp. zn. Om 0218/2012, a to v souvislosti s dokumentem v digitální podobě „*Pecka Ondřej.docx*“. K němu povinný subjekt disponoval metadaty, přičemž měl zákonnou povinnost pro potřeby evidence písemnosti doručené v digitální podobě vytvářet požadované informace. Povinný subjekt nedoložil úsilí požadovanou informaci opět vytvořit.
6. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Dle žalovaného je na základě formulace žádosti třeba rozlišovat mezi neexistující informací jako důvodem odmítnutí žádosti a požadavkem na vytváření nových informací podle § 2 odst. 4 informačního zákona. Pokud se žadatel domnívá, že určitá informace existuje, přičemž tomu tak ale není, a zároveň není dána povinnost, aby taková informace vznikla, povinný subjekt žádost odmítne z důvodu neexistující informace. Jestliže žadatel požaduje vytvoření např. metadat, jedná se o požadavek na vytváření nových informací, a tedy důvod odmítnutí žádosti podle § 2 odst. 4 informačního zákona. Povinný subjekt rozhodnutí opřel o § 3 odst. 3 informačního zákona v souladu se zjištěným skutkovým stavem, z něhož vyplývá, že požadovanými informacemi nedisponuje. Informační zákon slouží jen k účelu poskytnutí (existujících) informací, nikoli k nápravě jakéhokoli, z pohledu žalobce třeba i znepokojivého, stavu věci.

Obsah podání účastníků

7. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) se žalobce domáhá (z důvodů v zásadě shodných s odvolacími námitkami) zrušení napadeného rozhodnutí pro nezákonnost, jelikož v řízení před správními orgány nebylo přezkoumatelně doloženo úsilí povinného subjektu požadovanou informaci opětovně získat. Podle judikatury má povinný subjekt povinnost rekonstruovat již zaniklé informace, resp. vyvinout dostatečné úsilí k tomu, aby je znovu získal. Zopakoval, že povinné subjekty mají povinnost uchovávat dokumenty úředního charakteru. Musí být ověřitelné, zda předmětný soubor byl anebo nebyl doručen, a pokud byl, tak v jaké podobě. Pokud byl doručen v elektronické podobě, musí být zjištěné, zdali povinný subjekt disponuje metadaty. Povinný subjekt má zákonnou povinnost pro potřeby evidence písemnosti doručené v elektronické podobě požadované informace (metadata) vytvářet.

8. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby. Předně uvádí, že předmětem správního řízení je pouze odmítnutí poskytnutí „metadat a původních počítačových dat“. Povinný subjekt v prvostupňovém rozhodnutí konstatoval, že žalobce může informace získat nahlédnutím do spisu, ve kterém je jím požadovaná e-mailová korespondence obsažena, vtištěna a zaevidována s čísly jednacími. Tím byla splněna druhá věta dispozice § 11b informačního zákona. Nahlédnutím do spisu žalobce požadovanou informaci získal. Žalobní námitky se zcela míjejí s podstatou věci. Žalobce v žádném podání neuvedl, jaký veřejný zájem je předmětem jeho žádosti. Žalovaný odkazuje na rozsudek NSS ze dne 27. 5. 2020, č. j. 2 As 88/2019-29. Žalobcem požadované informace jistě nebudou sloužit k informování veřejnosti.
9. V replice se žalobce ohrazuje proti tomu, aby žalovaný ve vyjádření k žalobě dodatečně uváděl důvody napadeného rozhodnutí.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

10. Soud ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků, je včasná a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Poté přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
11. Soud o žalobě rozhodl bez jednání podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Posouzení věci

12. Úvodem soud konstatuje, že žalobce požadoval poskytnutí celkem pěti informací, které blíže vymezil pod body 1) až 5) žádosti (viz bod 1. tohoto rozsudku). K bodům 1) a 5) žádosti poskytl povinný subjekt žadateli informace prostřednictvím odkazu na možnost nahlédnout do příslušného spisu, v němž se žádané dokumenty nacházejí. K bodu 4) žádosti povinný subjekt uvedl, že informací nedisponuje, neboť listina je uložena u Okresního soudu v Mělníku.
13. Současně soud poznamenává, že žalobce v odvolání ani v žalobě tyto závěry a související postup povinného subjektu nikterak nenapadá. Soud proto vychází z toho, že v tomto rozsahu není mezi účastníky žádného sporu, proč se přezkumem prvostupňového a napadeného rozhodnutí v této části nezabýval.
14. Žalobce naopak není ztotožněn s tím, jak povinný subjekt a žalovaný naložili s jeho žádostí o poskytnutí informací označených pod body 2) a 3). Konkrétně žalobce žádal poskytnutí metadat listiny nadepsané „*Psychologický pohovor*“ a založené na č. l. 1100 spisu vedeného povinným subjektem pod sp. zn. Om 0218/2012 a dále původních počítačových dat „*Pecka Ondřej.docx*“ obdržených dne 18. 6. 2020 v 19:02 hod na e-mailovou adresu zaměstnankyně povinného subjektu.
15. Napadené i prvostupňové rozhodnutí vycházejí z toho, že povinný subjekt požadované informace nemá. V odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí žalobce tuto skutečnost nesporně. Nicméně se dovolával povinnosti povinného subjektu žádané informace mít a případně je opětovně vytvořit. Stejně tak žaloba stojí zejména na námitce, že v předcházejícím řízení nebylo přezkoumatelně doloženo úsilí požadovanou informaci znovu získat.

16. Soud se však nemohl s podstatou žalobní argumentace věcně vypořádat, neboť mu v tom brání nepřezkoumatelnost napadeného i prvostupňového rozhodnutí, k čemuž soud přihlíží i bez námítky (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84, č. 2288/2011 Sb. NSS).
17. Aby bylo správní rozhodnutí přesvědčivé, je třeba, aby se správní orgán v souladu s § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) vypořádal s námitkami účastníků řízení, přičemž z odůvodnění jeho rozhodnutí musí být seznatelné, z jakého důvodu považuje námitky účastníka řízení za liché, mylné anebo vyvrácené (viz rozsudek NSS ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109).
18. Z ustálené judikatury správních soudů i Ústavního soudu ale současně plyne, že správní orgány nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, a rozsudky NSS ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014-43, nebo ze dne 21. 11. 2023, č. j. 4 As 356/2021-61). Stěžejní proto je, aby správní orgán zohlednil meritum námitek. Pokud tak učiní, nelze mu vyčítat, že by s námitkami naložil nepřezkoumatelným způsobem. Není totiž přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán podstatou námítky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se (toliko) dílčího nedostatku odůvodnění (viz např. rozsudek NSS 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38, bod 16).
19. V projednávaném případě však žalovaný v napadeném rozhodnutí rezignoval na jakékoliv posouzení žalobcem vznesených námitek. Povinný subjekt odmítl žalobci informace poskytnout na základě § 11b informačního zákona, dle něhož *„[p]ovinný subjekt může odmítnout žádost o poskytnutí informace, jestliže požadovanou informaci nemá a jestliže mu povinnost ji mít nevyplývá ze zákona; to neplatí, pokud povinný subjekt může požadovanou informaci získat na základě jednoduchých úkonů z jiných informací, které povinný subjekt má, případně poskytnout postupem podle § 4a odst. 1 věty třetí.“* Ve svém prvostupňovém rozhodnutí uvedl, že metadaty ani žádnými počítačovými daty k souboru „Pecka Ondřej.docx“ nedisponuje, a bez bližšího vysvětlení konstatoval, že nemá ani povinnost je podle zákona držet.
20. Obecně platí, že podle § 11b informačního zákona lze žádost o informace odmítnout, jestliže povinný subjekt požadovanou informaci nemá a jestliže mu povinnost ji mít nevyplývá ze zákona. Toto ustanovení bylo s účinností od 1. 1. 2023 do informačního zákona vloženo zákonem č. 241/2022 Sb. I předtím ovšem judikatura dovozovala možnost povinného subjektu žádost o informace odmítnout za prakticky totožných podmínek (viz např. rozsudek NSS ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014-41, č. 3223/2015 Sb. NSS). Ostatně i důvodová zpráva k návrhu zákona č. 241/2022 Sb. (dostupná na www.psp.cz) uvádí, že § 11b toliko výslovně zakotvuje možnost odmítnout požadovanou informaci, kterou již dovodila judikatura NSS, a to v souladu s podmínkami, které judikatura vymezila. Při výkladu § 11b informačního zákona proto lze vycházet z dosavadní judikatury NSS.
21. NSS v rozsudku ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014-41, č. 3223/2015 Sb. NSS, uvedl, že pokud je povinnému subjektu doručena žádost o poskytnutí informací, musí primárně vyvinout úsilí, aby nalezl požadovanou informaci a poskytl ji žadateli. Musí tedy nejprve zkoumat, zda požadovanými informacemi fakticky disponuje, a to bez ohledu na to, jestli

takovou povinnost má podle zákona. Pokud zjistí, že požadované informace má (i když je ze zákona shromažďovat nemusí), je povinen je žadateli poskytnout, nejedná-li se o některou z výluk podle informačního zákona. Skutečnost, zda měl povinný subjekt zákonem stanovenou povinnost danými údaji disponovat (například podle zákona o archivnictví nebo podle správního řádu), je relevantní až v okamžiku, kdy povinný subjekt po šetření zjistí, že požadované informace skutečně nemá, jelikož byly vymazány nebo odstraněny. V takovém případě má povinnost je opět vytvořit.

22. Žalobce se přitom odvolával na ustanovení zákona o archivnictví, z nichž dle něho plyne povinnému subjektu povinnost žádané informace uchovávat, a tedy v případě jejich možné ztráty i následná povinnost je znovu vytvořit. Konkrétně žalobce již v žádosti o informace odkazoval na § 2 písm. o) a § 3 odst. 1 písm. f) ve spojení s odst. 5 zákona o archivnictví. Obdobně argumentoval i v odvolání.
23. Povinný subjekt ani žalovaný se však s touto argumentací nijak nevypořádali. Povinný subjekt ustal na sdělení, že mu povinnost požadované informace uchovávat ze zákona neplyne, a žalovaný k tomu nic dalšího nedodal. V napadeném rozhodnutí toliko v obecné rovině rozlišil důvody pro odmítnutí žádosti o informace podle § 11b a § 2 odst. 4 informačního zákona a ve vztahu k nyní řešené věci stroze podotkl, že povinný subjekt žádost částečně správně odmítl v souladu se zjištěným skutkovým stavem, neboť požadovanými informacemi nedisponuje. Žalovaný nicméně opomněl, že žalobce nezpochybňoval, že povinný subjekt předmětné informace nemá. Žalobce naopak poukazoval na nutnost dané informace znovu získat, neboť dle žalobce taková povinnost povinnému subjektu vyplývá ze zákona o archivnictví. K této námitce žalovaný neuvedl ničeho, čímž zatížil napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Z toho důvodu se k příslušné žalobní námitce nemohl vyjádřit ani soud, neboť by nepřípustně nahrazoval činnost správních orgánů.
24. Nutno dodat, že žalovaný nemohl zdůvodnit odmítnutí poskytnutí informací odkazem na § 2 odst. 4 informačního zákona, aniž by se nejprve přezkoumatelně vypořádal s odvolacími důvody. Možnost odmítnout žádost o informace proto, že se má týkat vytváření nových informací, připadá v úvahu až tehdy, pokud je postaveno najisto, že povinný subjekt nemá povinnost požadovanými informacemi disponovat. Jestliže by povinný subjekt taková povinnost tížila, musel by se alespoň pokusit informace znovu vytvořit, aniž by se jednalo o vytváření zcela nových informací ve smyslu § 2 odst. 4 informačního zákona. Právě tam ale mířily žalovaným opomenuté odvolací námitky.
25. Nad absencí řádného zdůvodnění napadeného rozhodnutí se lze pozastavit i vzhledem k tomu, že žalovaný v rozhodnutí ze dne 20. 9. 2023, kterým zrušil první rozhodnutí povinného subjektu ze dne 28. 8. 2023, povinnému subjektu vyčetl nedostatečné odůvodnění částečného odmítnutí žádosti (viz bod 3 tohoto rozsudku). V napadeném rozhodnutí se ale žalovaný posléze spokojil v podstatě se shodným odůvodněním prvostupňového rozhodnutí, aniž by tento svůj odlišný náhled na věc jakkoliv vysvětlil. Žalobce přitom v odvolání povinnému subjektu vytýkal, že nepostupoval dle instrukcí v prvním zrušovacím rozhodnutí žalovaného. Žalovaný přesto přesvědčivě nevyložil, proč i navzdory odvolacím námitkám prvostupňové rozhodnutí ob stojí.
26. Pro úplnost soud dodává, že v nynější věci nemůže bez dalšího přebírat závěry vyslovené zdejším soudem v řízení vedeném pod sp. zn. 39 A 13/2023, v němž projednával jiný případ

žalobce. V tam řešené věci se žalobce podle informačního zákona domáhal informací ohledně toho, jak bylo naloženo s e-mailovou schránkou z.linhartova@melnik.cz, zda má povinný subjekt k dispozici její obsah a zda by do ní žalobce mohl nahlédnout a ze zprávy ze dne 18. 6. 2020 19:02 hod si opatřit přílohu „Pecka Ondřej.docx“. Povinný subjekt informace poskytnout odmítl, neboť zaměstnankyně, do jejíž e-mailové schránky hodlal žalobce nahlížet, již není zaměstnankyní povinného subjektu, protože byla její e-mailová schránka smazána. Žalobce se proti závěrům povinného subjektu a následně i žalovaného bránil u zdejšího soudu.

27. Soud žalobu rozsudkem ze dne 29. 2. 2024, č. j. 39 A 13/2023-40, zamítl, neboť ve shodě se správními orgány vyložil, že povinný subjekt neměl žádnou povinnost uchovávat obsah e-mailové schránky své zaměstnankyně po skončení jejího pracovního poměru, a to včetně požadované přílohy k e-mailu v elektronické podobě.
28. V nyní posuzované věci však správní orgány žádné přezkoumatelné odůvodnění do svých rozhodnutí nevtělily. Nevysvětlily, proč danými informacemi nedisponují, resp. proč povinný subjekt nemá zákonnou povinnost je mít a případně znovu vytvořit. Soud přitom není oprávněn zcela nově doplňovat či nahrazovat absentující odůvodnění rozhodnutí správního orgánu (viz rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2021, č. j. 8 Ads 231/2019-28, bod 19). Pokud tedy správní orgány svá rozhodnutí řádně neodůvodnily (byť i jen odkazem na řešení v jiné žalobcově věci), nepřísluší soudu, aby jejich rozhodnutí nad rámec již uvedeného dále doplňoval o nové důvody pro odmítnutí poskytnutí informací.
29. Nadto žalobce v tomto případě žádal i o jiné informace, protože je nutné k oběma případům přistupovat individuálně vzhledem ke specifickým okolnostem. Tentokrát se žalobce nedomáhal nahlížení do konkrétní e-mailové schránky, ale kromě souboru „P. O..docx“ požadoval i metadata konkrétní listiny založené ve správním spise s odkazem na zákon o archivnictví. Soud v rozsudku č. j. 39 A 13/2023-40 přitom dovodil, že žalobcem citovaná ustanovení zákona o archivnictví se týkají až samotného správního spisu, jehož obsah tehdy (na rozdíl od nyní řešené žádosti o informace) poskytnout nežádal.
30. Soud výslovně konstatoval, že „[ž]alobce však ve své žádosti nežádal o žádná metadata ve smyslu § 2 písm. o) zákona o archivnictví a spisové službě. Šlo mu o dokument samotný (o přílohu „P. O..docx“), a nikoliv o data popisující souvislosti, obsah a strukturu dokumentů ve spise či jejich správu v průběhu času (tj. například o údaje o doručení dokumentů, o obsahu spisu, řazení listin atp.). Správní orgány pak samozřejmě mají povinnost uchovávat dokumenty a zachovávat integritu (neporušitelnost) obsahu digitálních dokumentů. To ale platí pro dokumenty založené a vedené v (elektronickém) spise – nikoliv pro obsah e-mailových schránek. Hypoteticky by tato povinnost mohla být relevantní, pokud by žalobce žádal o příslušný dokument ze spisu s tvrzením, že do něj byla založena (a žalobci při nahlížení poskytnuta) jiná, upravená verze. To ale žalobce nechtěl. Požadoval výslovně přílohu e-mailu z e-mailové schránky bývalé zaměstnankyně.“ (viz bod 39 odkazovaného rozsudku).
31. Nyní již ale žalobce požadoval metadata ve vztahu ke konkrétní listině založené ve správním spisu. Z toho důvodu nelze závěry rozsudku č. j. 39 A 13/2023-40 bez dalšího převzít a nahradit jimi odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný se naopak měl na podkladě vznesených odvolacích námitek zabývat tím, zdali povinný subjekt netíží povinnost metadata k listině ve správním spisu vytvořit, pokud tvrdí, že jimi již nedisponuje.
32. K vyjádření žalovaného k žalobě soud podotýká, že sám povinný subjekt v prvostupňovém rozhodnutí uzavřel, že požadovanými metadaty, případně ani původním souborem

„Pecka Ondřej.docx“, nedisponuje, pročez je žalobci nemůže poskytnout. Žalovaný proto nemůže tvrdit, že žalobce žádanou informaci získal nahlížením do spisu. Nepřípadný je rovněž odkaz na rozsudek NSS ze dne 27. 5. 2020, č. j. 2 As 88/2019-29, jenž se týkal skutkově i právně zcela odlišné situace, a to poskytování informací o příjemci veřejných prostředků podle § 8b informačního zákona. Tam uváděné závěry ohledně podmínek, které musí splňovat žadatel o informace např. ohledně platů a odměn úředníků, nelze přenášet i na případ žalobce, který se domáhal informací, které se zjevně vztahují k jeho osobní sféře – péči o syna. Nelze proto požadovat, aby žalobce uváděl, v jakém veřejném zájmu žádost o informace podal, případně že jí sledoval informování veřejnosti.

Závěr a náklady řízení

33. Soud s ohledem na výše uvedené uzavírá, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné z důvodů absence vypořádání odvolacích námitek žalobce. Soud proto přistoupil k jeho zrušení podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
34. Jelikož není rozhodnutí přezkoumatelné, nepřislušelo soudu, aby si o důvodnosti podané žádosti činil úsudek tzv. v první linii. Nemohl proto ani povinnému subjektu podle § 16 odst. 4 informačního zákona uložit poskytnutí požadované informace (viz např. rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2019, č. j. 7 As 71/2018-31, bod 29). O žádosti totiž nemá jako první rozhodovat soud, ale měl by dát správnímu orgánu možnost o poskytnutí informace rozhodnout znovu, tentokrát již přezkoumatelně. Jak k tomu uvádí NSS, účelem zavedení apelačních prvků do jinak přísně kasačního typu řízení zcela jistě nebylo, aby soudy v každé jimi posuzované kauze samy aktivně vyhledávaly důvody pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informace či nahrazovaly důvody rozhodnutí o odmítnutí žádosti (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2006, č. j. A 2/2003-73, č. 1469/2008 Sb. NSS). Soud proto přistoupil toliko ke zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž jsou správní orgány právním názorem soudu vázány (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
35. Žalovaný se především přezkoumatelně vypořádá s odvolacími námitkami a vyloží, zdali povinný subjekt tíží povinnost žalobcem požadované informace uchovávat a případně opětovně vytvořit. Přitom přihlédně k povaze žalobcem žádaných informací. Žalovanému se nabízí zvážit, zdali není namístě žalobce ve vztahu k informaci specifikované pod bodem 2) žádosti vyzvat k upřesnění, jaká konkrétní metadata k listině požaduje, a následně se v konkretizovaném rozsahu žádostí zabývat. V případě informace vymezené pod bodem 3) žádosti je zase na žalovaném, aby posoudil, do jaké míry se žádost v tomto rozsahu kryje s předchozí žalobcovou žádostí, kterou se soud zabýval v rozsudku č. j. 39 A 13/2023-40 (to zatím správní orgány v této věci neučinily). V případě shodných skutkových okolností týkajících se daného souboru totiž mohou správní orgány ze závěrů zdejšího soudu vycházet.
36. Dokazování soud neprováděl, neboť si při posouzení věci vystačil s obsahem správního spisu, z něhož vychází a jehož součástí byly i některé žalobcem navržené důkazy (viz např. rozsudek NSS ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015-56, nebo ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS). K posouzení věci pak nebylo třeba dokazovat obsahem spisu povinného subjektu sp. zn. Om 0218/2012 k prokázání toho, že povinný subjekt požadovanými informacemi někdy disponoval, neboť soud pro nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí žalobcovy námitky nevypořádával z věcného hlediska.

37. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Úspěšný žalobce naopak má nárok na náhradu skutečně vynaložených nákladů řízení. Žalobce byl osvobozen od soudního poplatku v rozsahu 90 %, proto mu náleží jeho náhrada v zaplacené výši 300 Kč. Jiné žalobcem vynaložené náklady řízení ze soudního spisu neplynou a žalobce je ani nad rámec soudního poplatku nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 28. června 2024

JUDr. Věra Šimůnková v. r.
předsedkyně senátu